

השפעת סוגי כיסוי פלסטיק על פריחת

לימוניות וליזיאנטוס בערבה

גבי צוברי, עבריה עמר, זודו אלקיים - מו"פ ערבה

אורנה אוקו - שה"מ

רקע

בתצפיות וניסויים שנערכו בעבר על השפעת סוגי חיפוי פלסטיק שונים על פרחים נמצא כי קיימת חשיבות רבה לסוג היריעה סוג האור שהיא מעבירה או חוסמת בהקשר של בקרת פריחה ואיכות הפרחים. השנה נבדקים בתחנת "יאיר" שלשה סוגי פלסטיק והשפעתם על חרקים, כאשר הגידולים הם לימוניות וליזיאנטוס. במסגרת זו אנו בודקים את השפעת סוגי פלסטיק אלו על איכות הפרחים, יבול ומשך חיי מדף.

שיטה וחומרים

הניסוי נערך בתחנת "יאיר". שתילי ליזיאנטוס מהזן רויאל פרפל נשתלו ב- 26/10/95 ושתילי לימוניות בלטלרד נשתלו ב- 19/9/95 בתוך חממות באורך 15 מ' כל אחת. המנהרות כוסו ב- 3 יריעות פלסטיק: ארז רב-חוזק, IR 504 ו- 303, כל טיפול ב- 4 חזרות. בתוך כל אחת מהחממות נשתלו שני המינים. פתחי החממות נסגרו ברשתות צל לבנות 18%. הצמחים גודלו במתכונת רגילה. הצמחים רוססו פעם אחת נגד מזיקים בין שני גלי הלימוניות. נבדקו: 1. יבול 2. גובה גבעולים 3. משקל גבעול 4. קצב פריחה 5. חיי מדף

לימוניות בלטלרד

טבלה 1. נתוני יבול גל קטיף ראשון

סוג הכיסוי	התחלת קטיף	מס' ענפים לצמח	גובה גבעול (סמ')	משקל 90 סמ' גבעול (גרם)	0%	מספר ענפי אספרגוס 30%	60%	100%
ארז	5/2/96	8.75	111.45	53.06	0	3	0	0
IR 303	5/2/96	9.25	111.02	53.67	0	6	2	0
504 IR	5/2/96	9.25	114.64	51.25	0	5	0	0

בתרשים 1 ניתן לראות כי הצמחים שגדלו תחת יריעת ארז פרחו מהר יותר מאלו שגדלו תחת IR 504 ו- 303. בקטיפים שלאחר ה- 22/1/96 ירדה כמות הפרחים שנקטפו תחת יריעת ארז ביחס לפרחים שגדלו תחת IR 504 ו- 303. סך כל היבול שנקטף תחת פלסטיק ארז היה נמוך מזה שנקטף בשתי היריעות האחרות (ראה טבלה). בקטיפים הראשונים נקטפו יותר ענפים ב- IR 303 מאשר ב- IR 504, אך ביבול הכולל שווה. בגובה הגבעולים היה יתרון קל ל- IR 504 לעומת האחרים. אספרגוס - לא נצפתה בעיית אספרגוס מיוחדת באחד מסוגי הפלסטיק בגל הראשון.

טבלה 2. נתוני יבול גל קטיף שני

סוג הכיסוי	התחלת קטיף	מני' ענפים לצמח	גובה גבעול	משקל גבעול
ארז	15/4/96	12.00	113	85
303 IR	15/4/96	10.70	107	92
504 IR	15/4/96	11.29	114	89

ב- 18/2 נעשה קיטום לגל שני, ניתן ריטוס ג'ברלין של 300 ppm. תחילת קטיף הייתה ב- 15/4 וסיום הגל ב- 18/5. תחת פלסטיק ארז נקטפו יותר גבעולים מאשר תחת IR 303, ו- IR 504. להבדיל מהגל הראשון בגל זה לא נראה הבדל בקצב הקטיף בין היריעות השונות. בגובה הגבעול יש יתרון קל לארז ו- IR 504 מול ה- 303. אולם המשקל המצב הוא הפוך.

ליזיאנטוס

טבלה 3. נתוני יבול גל קטיף.

סוג הכיסוי	התחלת קטיף	מס' ענפים למ"ר	גובה גבעול	משקל גבעול (גרם)
ארז	2/4/96	108	80.68	31.79
303 IR	2/4/96	126	80.73	33.21
504 IR	2/4/96	134	84.16	37.60

עומד שתילה נמוך של 24 שתיל למ"ר. נגזם ב - 1/4 ע"מ להגיע לפריחה במקביל לגל שני בלימוניות, לכן נתקבל גל אחד ברודש אפריל. הצמחים טופלו בג'ברלין במינון של 70 ppm אחת ל - 10 ימים.

יבול הצמחים בארז היה הנמוך ביותר. ב- IR 504 היה היבול הגבוה ביותר. קצב הפריחה בצמחים שגדלו תחת פלסטיק ארז היה הגבוה ביותר בתחילת הקטיפה והלך וירד עם ירידת הכמויות. בצמחים שגדלו תחת IR 504 קצב הקטיפה היה איטי ביותר. משקל ענף ממוצע בארז היה הנמוך ביותר ומשקל ממוצע ב- IR 504 הגבוה ביותר.

חיי מדף

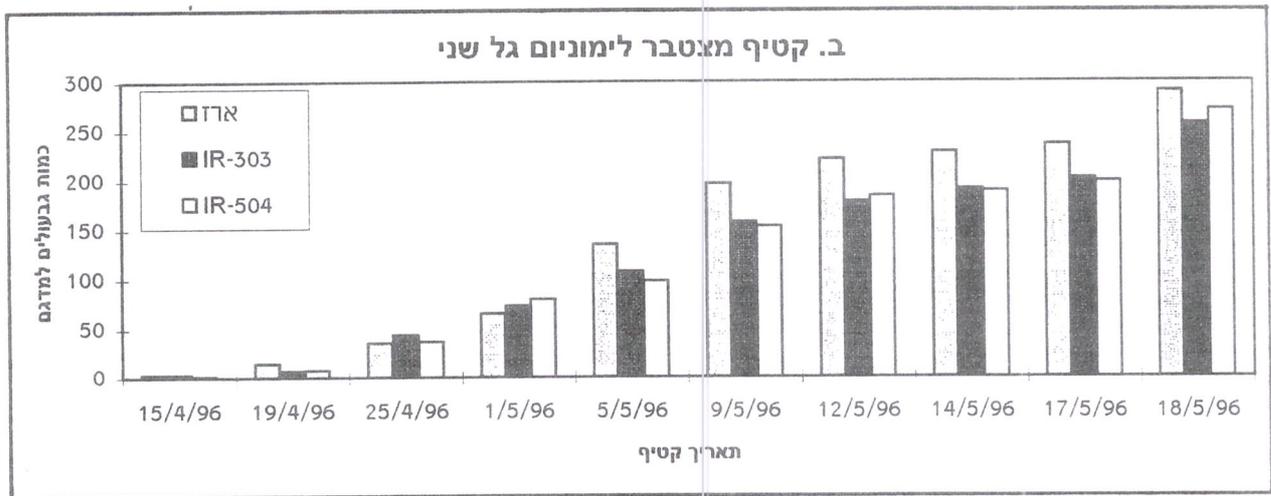
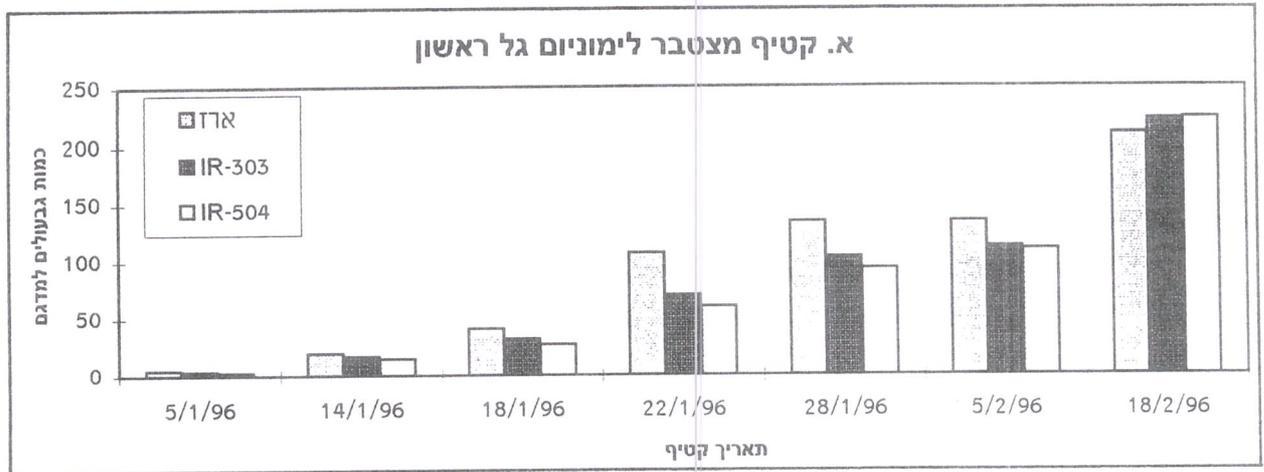
משני הגלים בלימוניות ובלזיאנטוס נשלחו מדגמים לבדיקת חיי מדף במעבדת "טנדלר". הפרחים נקטפו בשלב המומלץ וטופלו בחומרים המומלצים, לאחר מכן עברו תהליך הטענה וסימולציה למשלוח אווירי.

התוצאות שהתקבלו בשני המועדים הראו יתרון ליריעה מסוג IR-303 בשיעור הפרחים הפתוחים ובמופע הכללי של הצבע. חיי המדף של פרחים שגדלו תחת יריעה מסוג IR 303 היו ארוכים יותר, בלימוניות יומיים נוספים ובלזיאנטוס חמישה ימים נוספים.

סיכום

בבחינת כמות היבול שנקטפה לצמח לימוניות בשני הגלים יחד אין הבדל בין סוגי היריעות. מאחר שהגל החורפי הוא זה שדורש כיסוי ובגל זה אנחנו מעוניינים להביא את היבול והאיכות הגבוהה ביותר. יש חשיבות לסוג הכיסוי. היריעה מסוג IR-303 הצטיינה ביחס לאחרות בתרומה לגבעולים ארוכים בעלי משקל גבוה. היריעה מסוג IR-303 הצטיינה בהארכת חיי המדף המיוחד בליזיאנטוס. על מנת להעריך טוב יותר את התועלת הצפויה בשימוש ביריעות השונות מתוכנן ניסוי זה להערך שנה נוספת.

תרשים 1 : יבול מצטבר של לימוניות בשני גלי קטיף

תרשים 2 - יבול מצטבר של ליזיאנטוס

